

Motion till riksdagen 2009/10:N458

av **Sven Bergström (c)**

Nationella riktlinjer för vindkraftsåterbäring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur bygder som berörs av vindkraftsutbyggnad kan tillförsäkras återföring av elintäkterna i form av stabil, förutsägbar och långsiktig ersättning.

Motivering

Sverige står inför en stor utbyggnad av grön el från förnybar energi där vindkraften står i centrum. Många platser i Sverige kommer att berikas med vindkraftverk som genererar el till våra hushåll och vårt näringsliv. I många länder i Europa som Danmark, Tyskland och Spanien har man kommit långt med vindkraft. Äntligen kommer denna satsning igång också i Sverige.

Gävleborgs län har 10 % av de bästa vindkraftslägena i landet, och här planeras nu för över hundratalet vindkraftverk. Söderhamns kommun är på god väg att etableras som ett vindkraftscentrum i regionen.

Vindkraft är liksom vågkraft, solenergi och biobränslen förnybar energi och bra ur ett klimatperspektiv, men utbyggnaden av vindkraftverk påverkar också den lokala livsmiljön på sätt som vi ännu inte kan förutse alla konsekvenser av. Den här gången ska vi inte begå samma misstag som när det gäller vattenkraften, där de som berörs lokalt av kraftanläggningarna oftast inte fått någon långsiktig ekonomisk förtjänst av anläggningarna. På några håll där s.k. bygdeavgiftsmedel avsatts, kan dessa dessutom användas bara för begränsade ändamål.

Det är en stor utmaning att nu, precis som man gjort i Norge, utforma en modell för återbäring till det lokalsamhälle där energikällan finns eller etableras.

Det finns också goda exempel där elbolag tagit saken i egna händer. Ett sådant är Kraft & Kultur som presenterar sig så här:

Fel! Okänt namn på

Om du tecknar elavtal med Kraft & Kultur så betyder det att du får hållbar energi till ett konkurrenskraftigt pris. Men inte bara det. Ditt länsbygderåd får återbäring på 0,15 öre/kWh per såld volym elkraft och riksorganisationen får lika mycket. Ramavtalet gäller alla. Hela Sverige ska levas länsbygderåd. (www.kraftkultur.com/landsbygdsel).

Föreningen för Sveriges vattenkraftskommuner, FSV, med nära 50 av Sveriges kommuner som medlemmar har under en rad år drivit opinion för hur lokalsamhällen och kommuner ska kunna tillförsäkras stabila och förutsägbara intäkter från vattenkraften, ett slags naturresursåterbäring. Den har även initierat utredningar där ett antal olika modeller för återbäring diskuterats. I bl.a. SOU 1991:8 diskuterades fyra former av återbäring av vattenkraftsmedel. Frågan om återföring av vattenkraftspengar behandlas i flera andra motioner till riksdagen.

Med hänsyn till att vindkraften fortfarande är i ett tidigt skede i Sverige är det rimligt att nu snabbt utreda dels vad som kunde vara en skälig ersättningsnivå för vindkraften till det lokala samhället, dels hur återbäringen ska utformas för att göra bäst nytta i bygderna. Då kommer Sverige att inte bara få en viktig omställning i energisystemet, vi kommer också att ha en modell som stärker den svenska landsbygden och den regionala utvecklingen.

Det är enligt min mening angeläget att riksdagen snarast fastställer riktlinjer och normer på detta område som bygden, kommunen och den tilltänkta exploitören kan förhålla sig till.

Stockholm den 5 oktober 2009

Sven Bergström (c)